



**Storumans
kommun**
LUSPIE

Undersökning

om betydande miljöpåverkan – upphävande
av del av gällande *detaljplan* för del av
*Laisholm 1:16 samt Laisholm 1:22, 1:67, 1:132
och 1:155 inom Storumans kommun,
Västerbottens län (2421-P90/6)*

*Dnr: MB-2024-679
Upprättad 2025-03-25*



Upphävande av del av gällande detaljplan Undersökning av detaljplanens miljöpåverkan

Strategisk miljöbedömning

Enligt 4 kap. 34 § plan- och bygglagen och 6 kap. 3 § miljöbalken ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning för alla detaljplaner och program som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Enligt 6 kap. 9 § miljöbalken innefattar en strategisk miljöbedömning att kommunen ska samråda om hur omfattningen av och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning ska avgränsas (avgränsningssamråd), upprätta en miljökonsekvensbeskrivning (MKB), ge tillfälle till synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen och förslaget till plan eller program, samt att ta hänsyn till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter innan planen eller programmet antas eller läggs till grund för reglering.

Undersökning

Enligt 6 kap. 5 § miljöbalken krävs det att kommunen vid upprättande eller ändrande av en plan eller ett program gör en undersökning om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och om en strategisk miljöbedömning ska göras eller inte.

Krävs en strategisk miljöbedömning ska redovisningen ske i planbeskrivningen (4 kap 34 § och 33 § första stycket 4 plan- och bygglagen).

Om en strategisk miljöbedömning inte ska göras, ska skälen redovisas i planbeskrivningen, enligt 4 kap. 33 § 1 första stycket och 33 b § plan- och bygglagen.

Ställningstagande

Kommunen bedömer, med anledning av nedanstående, att upphävande av del av gällande detaljplan inte innebär betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning kommer inte att utarbetas.

Upphävandet antas inte medföra betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning enligt 6 kap. 11 § miljöbalken och 4 kap. 34 § plan- och bygglagen (2010:900) är inte nödvändig.

Motiv till ställningstagandet

Kommunen ska vid valet av planförfarande bedöma om planförslaget kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Hur kommunen ska gå till väga för att bedöma den betydande miljöpåverkan regleras i förordningen om miljökonsekvensbeskrivning. Bedömning ska alltid utgå från förordningens bilaga fyra, och även från bilaga två i de fall som planförslaget innebär att planområdet får tas i anspråk för en verksamhet eller åtgärd som är uppräknade i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 34 §.

Undersökningen grundas på följande:

- Förslaget innebär att en liten del av gällande detaljplan upphävs för att möjliggöra anläggande av väg i enlighet med officialservitut på fastigheten Laisholm 1:192 (24-TÄR-1042.4).
- Genomförandet bedöms i övrigt inte innebära några risker för människors hälsa.



- Miljö kvalitetsnormerna riskerar inte att överskridas.
- Planen bedöms sammantaget ge en ringa miljöpåverkan.

Bakgrund och syftet med upphävandet

Om en detaljplan inte längre är aktuell eller om den förhindrar en önskvärd utveckling kan kommunen besluta om att upphäva en detaljplan eller en del av en detaljplan. Att upphäva en detaljplan betyder att den gällande detaljplanen upphör att gälla och den markanvändning som detaljplanen möjliggör för inte längre gäller.

När gällande detaljplanen upprättades framkom det att fastigheterna Laisholm 1:68 – 1:73 har ett officialservitut för väg över stamfastigheten fram till allmän väg till Konäset. Vid avstyckningen av fastigheterna har de också servitut för båtplats, parkering och väg till parkering dessa servitut har man tagit hänsyn till i plankartan med område avsatt för servituten.

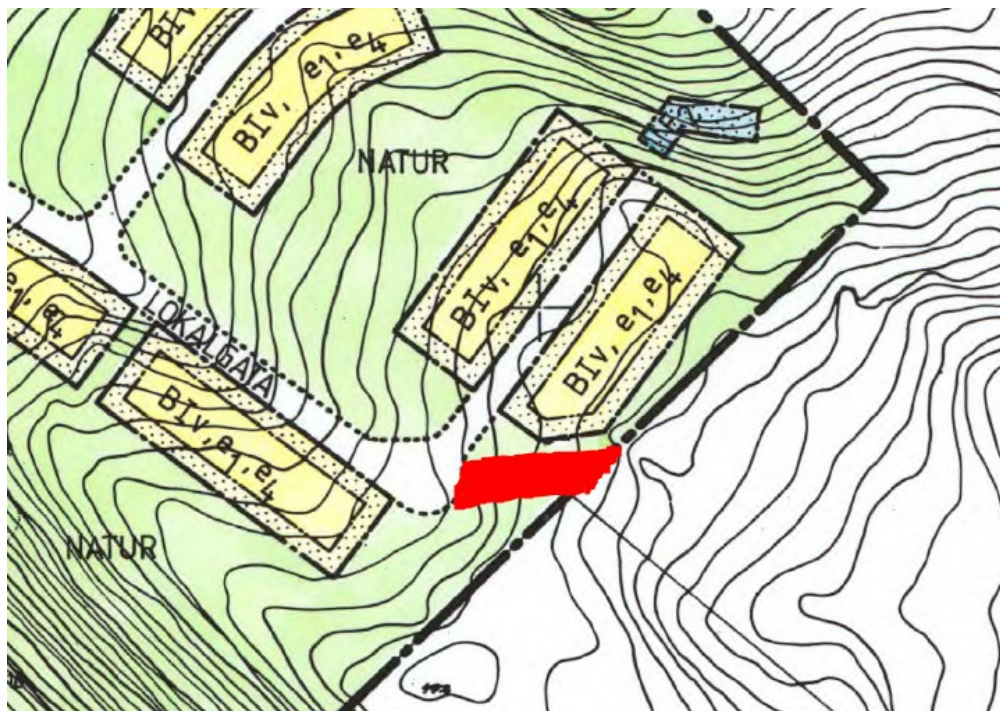


Ungefärligt läge för området som avses i upphävandet.

Officialservitutet för väg har man inte tillgodosett i gällande detaljplanen utan endast nämnt i en redogörelse över inkomna yttranden efter utställning för granskning av detaljplanen att *"Planen föreslås reviderad så att klagandes önskemål tillgodoses"*. I en skrivelse till ägarna av Laisholm 1:68 – 1:73 har planförfattaren nämnt att en framtida körbar väg bör förläggas söder om planområdet men inte möjliggjort det i detaljplanen.



För att de fastigheter som har officialservitut för väg ska kunna nyttja detta måste en liten del av detaljplanen upphävas för att en väg kan anläggas. Officialservitutet gäller bara på fastigheten Laisholm 1:192.



Del av gällande detaljplanen som föreslås upphävas markerat med rött.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2024-10-16, § 108, att påbörja arbetet med att upphäva del av gällande detaljplan 2421-P90/6 och att upphävandet hanteras genom standardförfarandet. Beslutet togs via initiativrätt med stöd av kommunallagen.

Bestämmelser

Riksintressen

Platsen ligger inom riksintresse för friluftsliv (Vindelfjällen enligt 3 kap § 6 miljöbalken) samt riksintresse för rörligt friluftsliv och turism (4 kap § 1-2 miljöbalken).

Fördjupad översiktsplan (FÖP)

Förslaget bedöms följa gällande FÖP för Tärnaby, "Tärnaby med utsikt mot framtiden" som vann laga kraft år 2022. Området är utpekad som turistboende samt utvecklingsområde för turistboende.

Detaljplaner

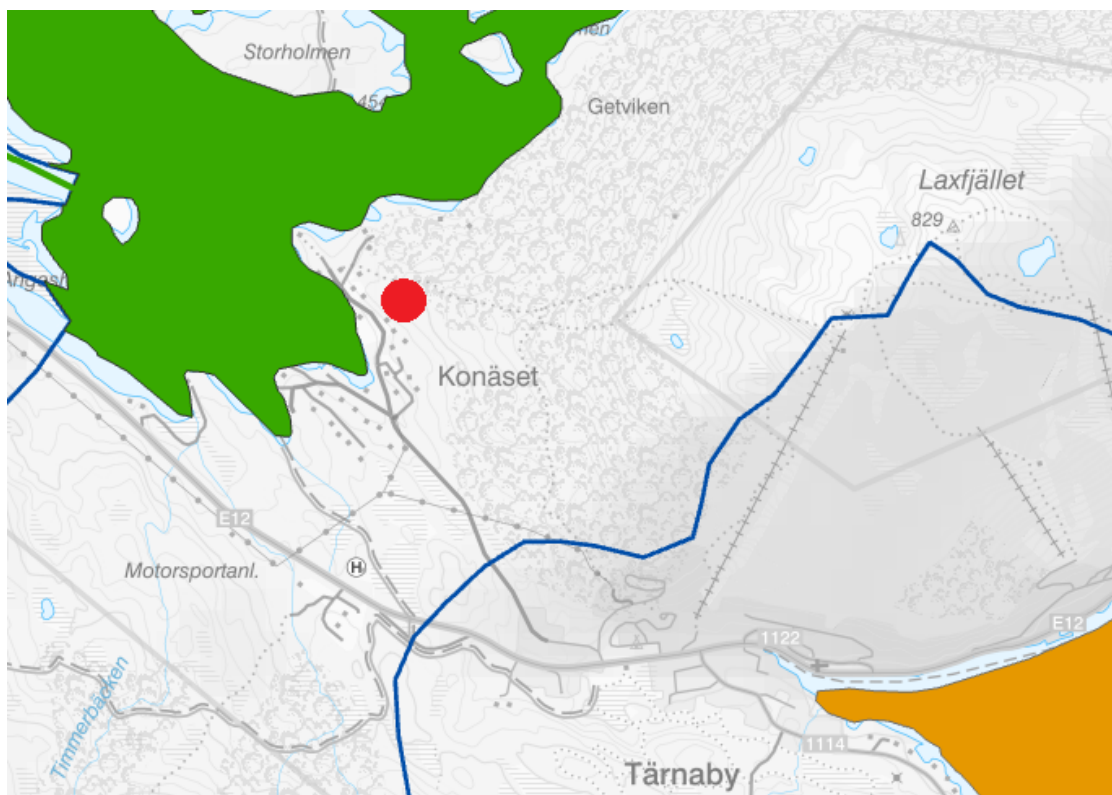
Gällande detaljplan 2421-P90/6 (kommunens beteckning 3:53).



Utdrag från gällande detaljplan.

Miljökvalitetsnormer Vatten

Platsen ligger söder/väst om vattenförekomst Stor-Laisan (SE729320-147860) och norr om vattenförekomst Göuta (SE727782-148680) som är klassat enligt VISS (Vatteninformationssystem Sverige).



Utdrag från enkla kartan i VISS.

Följande aspekter bedöms i aktuell detaljplan

	Relevant	Inte relevant
Stads- och landskapsbild	X	
Kulturmiljö		X
Natur- och terrängförhållande	X	
Rennäring		X
Rekreation och friluftsliv	X	
Strandskydd		X
Kommunikationer	X	
Hälsa och säkerhet, orsakat av upphävandet		X
Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen		X
Klimatpåverkan	X	
Måluppfyllelse	X	

De aspekter som bedömts vara relevanta för detaljplanen utvecklas närmare nedan.

Stads- och landskapsbild

Området ligger i närhet till befintligt fritidshusområde och enligt gällande detaljplan väg- och kvartersmark (oexploaterad). Området är planlagt som naturmark i gällande detaljplan och upphävandet innebär att det kommer att byta karaktär i förhållande till dagens förhållande eftersom delar av naturmarken är tänkt bebyggas med väg.



Sammanfattningsvis anser kommunen att befintliga byggnader och fastigheter inte kommer att bli påverkad på ett betydande sätt. Genomförandet av ett upphävande av del av gällande detaljplan bedöms inte påverka landskapsbilden på ett betydande sätt.

Natur- och terrängförhållande

Området är beväxt med blandskog. Aktuellt upphävande bedöms inte påverka natur- och terrängförhållanden på ett betydande sätt.

Rekreation och friluftsliv

Området ligger inom riksintresse för friluftsliv (Vindelfjällen enligt 3 kap § 6 miljöbalken) samt riksintresse för rörligt friluftsliv och turism (4 kap § 1-2 miljöbalken). Storumans kommun bedömer att förslaget inte påtagligt kommer att skada riksintressena.

Kommunikationer

Biltrafik

I och med att del av detaljplanen upphävs möjliggörs byggnation av en ny väg som ansluter till befintliga tomter i nordöst, fastigheterna Laisholm 1:68 – 1:73.

Hälsa och säkerhet, orsakat av upphävandet

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 (5:e kap.) för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor som till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord om lägsta godtagbara miljö kvalitet inom ett geografiskt område. MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljö kvalitetsmålen (www.miljomal.nu).

Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika parametrar i havsmiljön (SFS 2010:1341) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675).

MKN för utomhusluft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft. Tillkommande trafik i och med detaljplanens upphävande bedöms inte innebära betydande luftutsläpp som leder till att MKN riskerar att överskridas.

MKN för vattenförekomster

Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet. Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt beslutade i februari 2017 om MKN för samtliga yt- och grundvattenförekomster i vattendistriktet vilka ska uppnå god ekologisk



status (alternativt god potential) samt god kemisk ytvattenstatus om inte särskilda skäl finns. MKN innefattar även ett krav på ickeförsämring, vilket innebär att vattenförekomstens miljötillstånd inte får försämrats till en lägre statusklass. Under 2023 har åtgärdsprogram, förvaltningsplan och miljökvalitetsnormer reviderats (avseende cykeln 2017-2021, hämtat från VISS mars 2025).

Vattenförekomster	EU-CD	Ekologisk status/potential	Kemisk status	MKN Ekologisk status	MKN Kemisk status	Miljöproblem
Stor-Laisan	SE729320-147860	Måttlig ekologisk potential	Uppnår ej god	God ekologisk status 2033	God kemisk status med undantag för Hg och PBDE	Miljögifter (Atmosfärisk deposition), flödesförändringar, morfologiska förändringar och kontinuitet
Göutan	SE727782-148680	Otillfredsställande ekologisk potential	Uppnår ej god	Otillfredsställande	God kemisk status med undantag för Hg och PBDE	Miljögifter (Atmosfärisk deposition)

Samlad bedömning av MKN för vattenförekomster

Utveckling enligt planförslaget bedöms inte påverka om normerna för god ekologisk eller god kemisk yt- och grundvattenstatus kan uppnås/upprätthållas för nämnda vatten. För en långsiktigt hållbar dagvattenhantering ska de naturliga förhållande på platsen bibehållas så långt som möjligt. Anläggande av vägar innebär oundvikligen att naturliga avrinningsförhållanden förändras men bl.a. genom lämpliga materialval och ytor för infiltration, rening och fördröjning kan denna påverkan minimeras.

Klimatpåverkan

Risk för översvämning

Som underlag för översvämning har Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskaps (MSB) översvämningsportal använts. I materialet visas vattnets utbredning för ett:

- 100-årsflöde för framtidens klimat. Områden som statistiskt sett översvämmas 1 gång på 100 år.
- Beräknat högsta flöde (BHF) för dagens klimat. Områden som översvämmas när alla naturliga faktorer som bidrar till ett högt flöde samverkar, till exempel snösmältning, nederbörd, vattenmättad mark etc. (grovt uppskattat ett 10 000-årsflöde).



Utdrag från MSB's översvänningsportal.

Området är inte berört av 100 årsflöde eller BHF.

Måluppfyllelse

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storslagen fjällmiljö
15. God bebyggd miljö

Bedömningen är att miljömålen kommer att beaktas och att dessa inte kommer att beröras negativt.

Medverkande tjänstepersoner

Ulrika Kjellsdotter, planhandläggare, Ulrik Norgren, planerare och Elin Rutqvist, miljö- och samhällsbyggnadschef.